

การสร้างคำภาษาไทย

ใช้แทนคำภาษาต่างประเทศ : ความเป็นมา และการเปลี่ยนแปลงตามยุคโลกกว้าง

ความเป็นมาของการสร้างคำภาษาไทย ใช้แทนคำภาษาต่างประเทศ

คำภาษาต่างประเทศหลังให้ผลเข้ามานิวงศ์พัทฯ ภาษาไทย เนื่องจากการติดต่อสัมพันธ์กันระหว่างประเทศ ไม่ว่าจะเป็นทางด้านการค้า เทคโนโลยี การสื่อสาร ตลอดจนด้านบันเทิง ปัจจุบันในยุคที่มีการสื่อสารไร้พรมแดนทำให้เรามีศพท์ใหม่ๆ ใช้ในชีวประจําวันเป็นจำนวนมาก ในช่วงแรกๆ ที่คำภาษาต่างประเทศ โดยเฉพาะภาษาอังกฤษเข้ามามีมากกับเรา ก็พยายามดัดแปลงคำเหล่านั้นมาใช้ โดยมีวิธีดัดแปลงอยู่ ๔ วิธี คือ

๑. **การยึดปั้น** มีลักษณะเป็นลูกผสมระหว่างภาษาไทยกับภาษาอังกฤษ คำลักษณะจะเป็นคำภาษาไทยหรือภาษาอังกฤษก็ได้ ภาษาอังกฤษอาจจะมาทั้งคำหรือเป็นส่วนหนึ่งของคำก็ได้ เช่น หม้อแบบเตอร์สูกบลลูน ถุบเมล์

๒. **การยึดแปล** เป็นการแปลจากภาษาต่างประเทศโดยตรงหรืออาจจะดัดแปลงบ้างเล็กน้อย เช่น แรบม้า แปลจาก horse power รถไอน้ำ แปลจาก steam car

๓. **การดัดแปลงเสียง** เป็นการเทียบเสียงภาษาอังกฤษให้เข้ากับเสียงภาษาไทยโดยไม่สนใจความหมายว่าตรงกับคำเดิมหรือไม่ เช่น ปะตูกัน เทียบเสียงมาจาก Portugal กะปิตัน เทียบเสียงมาจาก captain ตะแล็บ-แก๊ป เทียบเสียงมาจาก telegraph

๔. **การสร้างคำภาษาไทยขึ้นมาใหม่** เป็นการตีความจากสิ่งใหม่ๆ หรือความคิดใหม่ๆ เช่น ตู้เย็น สร้างขึ้นแทนคำว่า refrigerator ธนาคาร สร้างขึ้นแทนคำว่า bank

ดร.ชลธิชา สุดมุข*

วิธีการสร้างคำที่ใช้แทนคำภาษาต่างประเทศ

วิธีการสร้างคำภาษาไทยสำหรับใช้แทนคำภาษาต่างประเทศเรียกว่า การบัญญัติศพท์ คำว่า “บัญญัติ” หมายความว่า ตราหรือกำหนดขึ้นไว้เป็นข้อบังคับ เป็นหลักเกณฑ์ หรือเป็นกฎหมาย การบัญญัติศพท์เป็นการกำหนดคำในภาษาหนึ่งขึ้นใช้แทนคำในอีกภาษาหนึ่งในสมัยก่อนผู้ที่ทำหน้าที่บัญญัติศพท์คือ บรรดาນักประชุมของไทยนั้นเอง และผู้ที่มีบทบาทสำคัญที่สุดคือ พลตรี พระเจ้าวรวงศ์เธอ กรมหมื่นราชอิปพร์ ประพันธ์ เมื่อครั้งเสด็จกลับจากยุโรปใน พ.ศ. ๒๕๖๒ ในช่วงนั้นมีการบัญญัติศพท์กันอย่างมากมายเพื่อใช้ในการแปลงภาษา ในสมัยเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. ๒๕๗๕ ได้ทรงออกหนังสือพิมพ์และทรงรู้สึกว่าการบัญญัติศพท์นั้นเป็นเรื่องจำเป็นมาก ทรงมีความเห็นว่า การจะเข้าถึงประชาชนได้นั้นจะใช้ภาษาอังกฤษไม่ได้ เพราะคนไทยส่วนใหญ่ในสมัยนั้นไม่เข้าใจศพท์ภาษาอังกฤษ ไม่สามารถเข้าใจความคิดของคำภาษาอังกฤษเหล่านั้นได้ ทรงเห็นว่าทางที่ดีที่สุดคือใช้คำไทย ถ้าหากคำไทยไม่ได้ก็อาจจะอาศัยคำบาลีสันสกฤตที่มีใช้อยู่ในภาษาไทยแล้วได้ ท่านได้ทรงคิดหาวิธีบัญญัติศพท์ขึ้น ๗ ขั้น คือ

ขั้นที่ ๑ ทรงคิดหาคำไทยเสียก่อน ถ้ายังหาได้ไม่ Harrage หรือหาได้แต่เป็นคำสามัญที่ใช้กันอยู่ทั่วไป ถ้านำเข้ามาใช้เป็นศพท์บัญญัติ อาจทำให้เข้าใจผิด หรือคำที่บัญญัตินั้นไม่เกิดทั้งรั้ด มีลักษณะเป็นวสีหรือประโยชน์หรือมีเสียงยาวเกินไปไม่เหมาะสม เย็นเย้อ เช่น พระองค์ท่านทรงบัญญัติคำภาษาไทยว่า “หัวใจอด” เพื่อใช้แทนคำภาษาอังกฤษว่า heart failure ต่อมามีผู้ทักท้วง จึงทรงเปลี่ยนเป็น “หัวใจวาย”

*ราชบัณฑิตยสถาน

ข้อที่ ๒ ทรงคิดหาคำจากภาษาบาลีและสันสกฤต ซึ่งเป็นคำที่มีใช้อยู่แล้วในภาษาไทย ออกรสเสียงได้ง่าย ถ้าได้คำที่มีเสียงสละสลายก็ยิ่งดี เช่น คำว่า culture เดิมทรงบัญญัติว่า “พุทธธรรม” แต่คำนี้ไม่ติดจังทรงเปลี่ยนเป็น “วัฒนธรรม” และใช้ติดกันมาจนถึงทุกวันนี้

ข้อที่ ๓ ใช้คำของเดิมเป็นคำทับศัพท์ไปก่อนจนกว่าจะหาคำอื่นได้เหมาะสม และคำที่ทับศัพทนั้นจะต้องได้เสียงที่เป็นไปตามระบบเสียงของภาษาไทย ไม่จำเป็นต้องพ้องกับระบบเสียงของภาษาอื่นเสมอไป ดังนั้นใบรายงานจึงออกเสียงคำภาษาอังกฤษ pipe ว่า แบบ ไม่ใช่ ไบ หรือคำภาษาบาลีสันสกฤต ไวย์ ว่า แพท เป็นต้น

การบัญญัติศัพท์คืออะไร และทำไม่ต้องบัญญัติศัพท์

การบัญญัติศัพท์ คือการสร้างคำขึ้นเพื่อใช้แทนคำที่ยังไม่มีมาจากภาษาต่างประเทศ และคำที่สร้างขึ้นมาบั้นเรียกว่า ศัพท์บัญญัติ

เมื่อประเทศต่างๆ ในโลกมีการติดต่อกันมากัน ก็ย่อมจะต้องใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารกันด้วย ประเทศที่มีความเจริญน้อยกว่ามักจะรับเอาสิ่งของหรือวัฒนธรรมที่ตนเองไม่มีเข้ามาใช้ แนะนำว่าภาษาของประเทศนั้นก็จะตามเข้ามาด้วย จึงจำเป็นที่จะต้องคิดสร้างคำในภาษาตัวเองขึ้นมาใช้เรียกสิ่งของหรือวัฒนธรรมต่างๆ ที่รับเข้ามา เพื่อสื่อสารให้คนในชาติเดียวกันเข้าใจ

ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศไทยกับประเทศตะวันตกนั้นอาจนับย้อนหลังไปได้ถึงสมัยอยุธยา คือ ราช พ.ศ. ๑๔๙๗ - พ.ศ. ๑๕๗๐ ฝรั่งชาติแรกที่เข้ามาติดต่อกับไทยไม่ใช้อังกฤษ แต่เป็นโปรตุเกส ฝรั่งเศส และชาติอื่นๆ ฉะนั้นเอกสารในช่วงนั้นจึงไม่มีคำยึดภาษาอังกฤษมากนัก แม้แต่ในสมัยรัชกาลที่ ๑ แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ก็ยังไม่มีการติดต่อกับชาวอังกฤษ ต่อมาในสมัยรัชกาลที่ ๒ จึงมีการติดต่อกับอังกฤษอย่างเป็นทางการ คำยึดจากภาษาอังกฤษจึงเริ่มนิปปาก្សขึ้นในเอกสารต่างๆ คำยึดมีเพิ่มมากขึ้นในสมัยรัชกาลที่ ๓ และ ๔ และมากขึ้นเรื่อยๆ ในสมัยรัชกาลที่ ๕ และ ๖ จนกระทั่งปัจจุบัน

ทุกวันนี้การสื่อสารไร้พรมแดนหรือที่มีศัพท์บัญญัติ ใช้ว่า “โลกาภิวัตน์” แทนคำภาษาอังกฤษว่า globalisation คนไทยหลีกเลี่ยงไม่ได้ที่จะต้องใช้คำศัพท์ใหม่ๆ ในชีวิตประจำวัน

ใครมีหน้าที่ในการบัญญัติศัพท์

แต่เดิมคำยึดจากภาษาอังกฤษที่ไหลบ่าเข้ามา สู่ภาษาไทยเมื่อประมาณ ๒๐๐ ปีมาแล้วนั้น ส่วนใหญ่ไม่ใช่คำที่คนไทยใช้ทั่วไปในชีวิตประจำวัน แต่เป็นคำที่มีความเกี่ยวข้องกับเอกสารวิชาการหรือศาสตร์สาขาต่างๆ เช่น การศึกษา การพาณิชย์ การสื่อสาร เทคโนโลยีต่างๆ มีคนจำนวนไม่นานก็จะต้องใช้คำเหล่านี้ ดังนั้นผู้ที่ทำหน้าที่คิดคำศัพท์ขึ้นใช้ หรือที่เรียกว่า บัญญัติศัพท์นั้นก็เป็นบรรดาผู้รู้หรือนักประชานุที่จำเป็นต้องใช้คำเหล่านี้ ส่วนคนทั่วๆ ไปก็จะรับคำเหล่านี้มาใช้ โดยไม่รู้สึกสบายนิดๆ เช่น คำว่า “โทรศัพท์” บัญญัติใช้แทนคำภาษาอังกฤษว่า telephone ไม่ว่าคนทั่วไปจะแปลออกหรือไม่ก็ตามว่า คำภาษาบาลีสันสกฤตว่า “โทรศัพท์” ประกอบขึ้นจากคำอะไรและประกอบด้วย วิธีไหน มีคำแปลว่าอย่างไร ก็ยอมรับว่าคำนี้เป็นชื่อเรียกสิ่งของอย่างหนึ่งที่เป็นของใหม่ของสังคมไทยในขณะนั้น ยิ่งถ้ามีการตัดเสียงเข้าสู่ระบบภาษาไทยด้วยแล้ว ก็จะยิ่งยอมรับมากขึ้น เช่น คำว่า “ลิตร” บัญญัติใช้แทนคำภาษาอังกฤษ litre คำว่า “ไดโนเสาร์” บัญญัติใช้แทนคำภาษาอังกฤษ dinosaur คำว่า “บรั่นดี” บัญญัติใช้แทนคำภาษาอังกฤษ brandy คำว่า “ปอนด์” บัญญัติใช้แทนคำภาษาอังกฤษ pound เป็นต้น

เมื่อรัฐบาลตราพระราชบัญญัติตั้งราชบัณฑิตยสถานขึ้นเมื่อ พ.ศ. ๒๔๗๕ การบัญญัติศัพท์ก็ตกเป็นหน้าที่ของราชบัณฑิตยสถานออกหนีอไปจากการทำพจนานุกรม ศัพท์บัญญัติที่จัดทำขึ้นโดยหน่วยงานใด ก็ตามจำเป็นจะต้องผ่านการรับรองจากราชบัณฑิตยสถาน จึงจะสามารถนำไปใช้ได้ เช่น ศัพท์บัญญัติทางการศึกษาที่กระทรวงศึกษาธิการจัดทำก็ต้องส่งมาให้ราชบัณฑิตยสถานรับรอง และจนถึงปัจจุบันนี้ราชบัณฑิตยสถานก็ยังเป็นหน่วยงานที่มีงานหลักงานหนึ่ง คือ งานบัญญัติศัพท์สาขาวิชาต่างๆ ปัจจุบันราชบัณฑิตยสถานมีงานบัญญัติศัพท์สาขาวิชาต่างๆ มากมายถึง ๑๘ สาขาวิชา เช่น ศัพท์บัญญัติทางด้านศิลปะ ศัพท์บัญญัติ

ทางด้านวรรณกรรม ศัพท์บัญญัติทางด้านแพทย์ ศัพท์บัญญัติทางด้านคณิตศาสตร์ ศัพท์บัญญัติทางด้านภูมิศาสตร์ เป็นต้น

วิธีการสร้างคำในภาษาไทยเพื่อใช้แทนคำภาษาต่างประเทศ

วิธีการสร้างคำในภาษาไทยเพื่อใช้แทนคำภาษาต่างประเทศนั้น มี ๔ วิธี คือ

๑. การแปลศัพท์ เป็นการนำเอาความหมายของคำต่างประเทศที่ต้องการบัญญัติศัพท์เข้ามาสร้างคำขึ้นมา อาจเป็นคำไทยหรือคำบาลีสันสกฤตก็ได้ เช่น คำว่า “ราชหญ้า” สร้างคำจากความหมายของคำภาษาอังกฤษว่า grass root คำว่า “ภาษาชาติ” สร้างคำจากความหมายของคำภาษาอังกฤษว่า National Language คำว่า “พจนานุกรม” สร้างคำจากความหมายของคำภาษาอังกฤษว่า dictionary

๒. การเทียบเสียงคำให้ใกล้เคียงกัน เป็นการสร้างคำโดยพยายามให้คำที่คิดขึ้นมีเสียงใกล้เคียงกับคำในภาษาเดิม เช่น คำว่า “วิดิทัศน์” เป็นศัพท์บัญญัติที่ตรงกับคำภาษาอังกฤษว่า video ศาสตราจารย์ดร.คุณบรรจบ พันธุ์เมร้า เป็นผู้คิดคำนี้ขึ้น โดยเห็นว่าคำว่า วิดิ ในภาษาสันสกฤต แปลว่า ความสนุกสนานรื่นเริง มีเสียงใกล้เคียงกับคำว่า video ในภาษาอังกฤษ เมื่อเติมคำว่า ทัศน์ ลงไปข้างท้าย ก็อาจจะแปลได้ว่า เครื่องที่แสดงภาพเพื่อความสนุกสนานรื่นเริง

๓. การสร้างคำขึ้นใหม่ เป็นการคิดผูกศัพท์ขึ้นมาใหม่ พยายามให้มีความหมายใกล้เคียงกับคำที่จะบัญญัติใช้แทน มี ๒ วิธี คือ

๓.๑ สร้างคำโดยใช้คำไทย โดยพยายามใช้คำให้น้อยที่สุดเพื่อให้ถูกเป็นศัพท์ ไม่ใช่คำแปล เช่น ศัพท์บัญญัติทางคอมพิวเตอร์บัญญัติคำว่า “ถอยหลัง” ใช้แทนคำภาษาอังกฤษว่า backspace หรือบัญญัติคำว่า “การรู้จำ” ใช้แทนคำภาษาอังกฤษว่า recognition

๓.๒ สร้างคำโดยใช้ภาษาบาลีหรือสันสกฤต โดยพยายามผูกรูปศัพท์ให้ตรงกับความหมายของคำในภาษาที่บัญญัติใช้แทน เช่น คำว่า “นันหนนาการ” บัญญัติใช้แทนคำภาษาอังกฤษว่า recreation คำว่า “วิสัยทัศน์” บัญญัติใช้แทนคำภาษาอังกฤษว่า vision คำว่า “ทัศนบัญญัติใช้แทนคำภาษาอังกฤษว่า visibility” บัญญัติใช้แทนคำภาษาอังกฤษว่า visibility

๔. การทับศัพท์ คือ การนำคำจากภาษาหนึ่งไปใช้ในอีกภาษาหนึ่งโดยตรง กล่าวคือ เป็นการถ่ายเสียง (transliteration) จากระบบเสียงในภาษาหนึ่ง โดยใช้ระบบเสียงของอีกภาษาหนึ่ง โดยใช้อักษรไทยเขียนตามเสียงหรือรูปคำที่ต้องการใช้แทน

วิธีการทับศัพท์เป็นวิธีการยึดคำโดยพิจารณาที่จะรักษาเสียงให้เหมือนกับในระบบภาษาเดิม แต่การจะรักษาเสียงไว้ได้มากน้อยเพียงใด ขึ้นอยู่กับความคล้ายคลึงของระบบเสียงของภาษาที่ให้ยึดกับระบบเสียงของภาษาที่เป็นผู้ยึด เช่น ระบบเสียงภาษาไทยมีความคล้ายคลึงระบบเสียงในภาษาจีนแต่จีวมากกว่าระบบเสียงภาษาอังกฤษ ทำให้คำภาษาจีนแต่จีวที่ไทยยึดมาใช้ยังคงรักษาเสียงเดิมไว้ได้มากกว่าคำยึดจากภาษาอังกฤษ เช่น คำทับศัพท์ภาษาจีน “ตั้งไฉ่, ชีอิว, เต้าเจี้ยว” เมื่อทับศัพท์โดยใช้อักษรไทยก็สามารถรักษาเสียงเดิมในภาษาจีนแต่จีวได้มาก เนื่องจากระบบเสียงภาษาไทยและระบบเสียงภาษาจีนแต่จีวมีวรรณยุกต์ใช้ด้วยกันทั้งคู่ แม้จะไม่เหมือนกันที่เดียวแต่ก็สามารถถ่ายเสียงได้ใกล้เคียงกัน

ในขณะที่ระบบเสียงภาษาอังกฤษมีเสียงสะกดหลายเสียงที่แตกต่างไปจากภาษาไทย คำบางคำที่ไทยยึดมาใช้โดยวิธีทับศัพท์จึงต้องเปลี่ยนเสียงให้เข้ากับระบบเสียงในภาษาไทย ดังตัวอย่างเช่น football ทับศัพท์เป็น พุตบอล tennis ทับศัพท์เป็น เทนนิส ในระบบเสียงภาษาไทยไม่มีเสียง _ล และ _ล สะกด จึงต้องปรับเสียงสะกด ๒ เสียงนี้ใหม่ให้เป็นไปตามระบบเสียงสะกดในภาษาไทย คือ เปลี่ยนเสียง _ล เป็น _น และเปลี่ยน _ล เป็น _ด คือ พุตบอล [พุ-ดบอน] และ เทนนิส [เทน-นิด] นอกจากนี้ ยังมีหลายเสียงในภาษาอังกฤษที่ไม่มีในระบบเสียงภาษาไทย เช่น zipper ภาษาไทยใช้ว่า ชิบ ภาษาไทยไม่มีหน่วยเสียง z จึงต้องใช้เสียง s แทน

การปรับเสียงนี้มีหลายลักษณะ การปรับเสียงจะมีมากหรือน้อยเพียงใดนั้นขึ้นอยู่กับความแตกต่างระหว่างระบบเสียงของภาษาที่เป็นผู้ยึดและภาษาที่เป็นผู้ให้ยึด ถ้าเสียงพยัญชนะต่างกันก็จะมีการปรับเสียงพยัญชนะ พยัญชนะบางเสียงต้องปรับในบางตำแหน่งเท่านั้น เช่น เมื่อภาษาไทยยึดคำจากภาษาอังกฤษเสียง I (ล) ในตำแหน่งต้นพยางค์ไม่จำเป็นต้องปรับ

เพริ่งภาษาไทยมีเสียงนี้ใช้อยู่ เป็นคำว่า ลิง จึงใช้แทน กันได้ แต่เสียง 1 [ล] ในตำแหน่งท้ายพยางค์หรือตำแหน่งตัวสะกดไม่มีใช้ในภาษาไทย จึงต้องปรับเสียงเป็นเสียง ก[n] เช่น locket ทับศัพท์เป็น ล็อกเกต [ล็อก-เกต] football ทับศัพท์เป็น พุตบอล [ฟุต-บอน] ballet ทับศัพท์เป็น บัลเล่ต์ [บัน-เล] control ทับศัพท์เป็น คอนโทรล [คอน-โทน] หรือตัดเสียง 1 ออกไป เช่น mail ทับศัพท์เป็น เมล์ [เม] gallon ทับศัพท์เป็น แกลลอน [แก-ลอน]

นอกจากเสียงพยัญชนะแล้ว ยังมีการปรับโครงสร้างพยางค์ด้วย โดยปรับในลักษณะเดียวกับการปรับพยัญชนะ กล่าวคือ ปรับเสียงให้เข้ากับระบบที่มีอยู่แล้ว เช่น ในภาษาไทย โครงสร้างพยางค์เป็น c(c)v(c) และถ้าตำแหน่งต้นพยางค์เป็นพยัญชนะควบ เสียงพยัญชนะในตำแหน่งที่ ๒ ต้องเป็นเสียง ร ล ว เท่านั้น เช่น ปราภู กลางวัน ความเมิด ดังนั้นคำยืนใจที่มีเสียงพยัญชนะในตำแหน่งที่ ๒ เป็นเสียงอื่น จะปรับเสียงโดยเติมเสียงระหว่างท้ายพยัญชนะตัวแรกเพื่อให้เป็นการอ่านแยกพยางค์ ไม่ใช่อ่านแบบพยัญชนะควบ เช่น spore ทับศัพท์เป็น สปอร์ [สะ-ปอ] story ทับศัพท์เป็น สตอรี่ [สะ-ตอ-รี]

การสร้างคำภาษาไทยขึ้นใช้แทนคำภาษาต่างประเทศในปัจจุบันใช้วิธีการทับศัพท์ค่อนข้างมาก เนื่องจากมีความจำเป็นที่ต้องการรับใช้คำนั้น ไม่มีเวลาที่จะมานั่งคิดสร้างศัพท์ กว่ารายบันทึกสถานะจะคิดคำศัพท์ขึ้นมาใช้แทนได้ คนทั่วไปก็รับคำทับศัพท์ไปใช้จนติดแล้ว เช่น คำว่า “คอมพิวเตอร์” เป็นคำทับศัพท์จากคำภาษาอังกฤษว่า computer ซึ่งมีผู้พยายามสร้างคำขึ้นใหม่ เป็นคำภาษาไทยว่า “สมองกล” หรือเป็นคำภาษาบาลี สันสกฤตว่า “คณิตกรณ์” คนทั่วไปก็ไม่นิยมใช้ เนื่องจากรับเอาคำทับศัพท์ว่า “คอมพิวเตอร์” ไปใช้จนติดแล้ว

ลักษณะการสร้างคำใหม่ในภาษาไทย

ภาษาไทยในช่วง ๒-๓ ศตวรรษที่ผ่านมา มีการเปลี่ยนแปลงมาก เนื่องจากความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีการสื่อสาร การพัฒนาทางการเศรษฐกิจ ความเปลี่ยนแปลงของวิถีชีวิตในยุคโลกาภิวัตน์ และการแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรม ภาษาซึ่งเป็นสิ่งที่เกี่ยวข้องกับชีวิตและพฤติกรรมทุกรูปแบบของมนุษย์ย่อมได้รับ

ผลกระทบ ทำให้มีการเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมอย่างมากมายและรวดเร็ว ภาษาไทยมีคำเกิดใหม่ สำนวนใหม่ วลีใหม่เกิดขึ้นเป็นปกติทุกวัน คำเก่า สำนวนเก่าก็มีการเปลี่ยนแปลงบริการใช้ ขยายความหมาย เปลี่ยนความหมาย หรือเปลี่ยนบริบทการใช้แตกต่างไปจากเดิม คำใหม่ที่สร้างขึ้นมีใช้ในหลายวงการ ออาทิ วงการการเมือง เศรษฐกิจ การโฆษณา เป็นต้น คำใหม่ที่เกิดขึ้นมีลักษณะการสร้างคำดังนี้

๑. สร้างโดยใช้คำไทยทั้งหมด เป็นการสร้างคำโดยการนำคำไทยมาประสมกัน เช่น กวนคำโต, ไกหกคำโต, ตรายาง, ต่อห่อ, ต่อหอน้ำเลี้ยง, ตันทุนตា, เว้นวรรค, ชิงแก'

๒. สร้างโดยใช้คำไทยประสมกับคำบาลีสันสกฤต มักจะเป็นคำบาลีสันสกฤตที่ใช้อยู่ในภาษาไทยแล้ว เช่น การเมืองอนกิจ, ขานรับน้อยบาย, สนธิกกำลัง, อลังการงานสร้าง, ตลาดสัญจร

๓. สร้างโดยใช้คำไทยประสมกับคำที่มาจากภาษาต่างประเทศอื่นๆ เช่น ประสมกับคำภาษาจีน “แทงกีก, กระเบาอู่ สتابคบြွှေ”, ประสมกับคำภาษาอังกฤษ “น้อต葫ลุด, ไขก็อก, ปลดล็อก, อัตโนมือ”

๔. สร้างโดยใช้คำภาษาบาลีและสันสกฤต เช่น อริยะขัดขิน หรืออาริยะขัดขิน, เนติบริกร, อภิมหาอมตะนิรันดร์กгал, โมฆบุรุษ

๕. สร้างคำโดยทับศัพท์จากภาษาต่างประเทศที่รับเข้ามา เช่น อัปเดต, ออนไลร์, อันเชิน, มีอบ, โนมินี, มินิมาร์ท, สปา, มอเตอร์เวย์

๖. สร้างเป็นสำนวนต่างๆ เช่น กรวดในรองเท้า, หวัดดีประสกคร้าย, กลืนน้ำลายตอนເອັບ, Majority ต้มคนดู

วิธีการสร้างคำใหม่ของกลุ่มวัยรุ่น

กลุ่มวัยรุ่นเป็นกลุ่มที่รับความเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ไม่ว่าจะเป็นด้านเทคโนโลยีการสื่อสาร ความบันเทิง หรือแพชั่นต่างๆ และกลุ่มวัยรุ่นนี้ยังมีพฤติกรรมที่ชอบการรวมหมู่ จึงคิดภาษาเพื่อการสื่อสารเฉพาะกลุ่ม ขึ้น หรือที่หลายคนเรียกว่า คำสแลง เป็นคำที่ใช้พูดและเข้าใจกันเฉพาะในกลุ่ม คำสแลงก็เป็นคำใหม่ที่เกิดขึ้นในภาษาและมีวิธีการสร้างคำที่น่าสนใจ ในสมัยก่อนคำสแลงส่วนใหญ่จะใช้เสียงเพื่อแสดงความรู้สึก

และมักจะไม่มีรูปเขียนที่แน่นอน เช่น สยามกีบบี้ หรือ สยามกีบ, จีบ, บีบ, วีบ, สะหรือ หรือละเหลือ เป็นต้น แต่คำลั่นเหล็กในปัจจุบันมีวิธีการสร้างคำที่ชัดเจน คำส่วนใหญ่มีที่มาของคำทำให้สามารถกำหนดรูปเขียนที่แน่นอนได้ วิธีการสร้างคำใหม่ของกลุ่มวัยรุ่นเท่าที่พบมีดังนี้

๑. ใช้คำทับศัพท์จากภาษาที่รับเข้ามา โดยมากทับศัพท์ตามเสียง เช่น เชียร์ (cheer), หลีด (lead), แซด (sad), โซแซด (so sad), อิน (in), บีบ (build), พีฟ (feel)

๒. ตัดมาเป็นบางส่วนของคำภาษาต่างประเทศ เช่น เชลีบ ตัดมาจาก celebrity, เชอร์ ตัดมาจาก surrealism, เช็บฯ คำนี้ตัดมาจาก observe แล้วนำมาซ้ำคำ เช่นเดียวกับคำว่า ชิวๆ ตัดมาจาก chill out และ จี๊ช้ำคำ, เว่อร์ ตัดมาจาก over, จี๊น ตัดมาจาก virgin

๓. ใช้คำไทยประสมกับบางส่วนของคำภาษาต่างประเทศ เช่น เชลีย์ มาจาก cheer + เลีย, เม้มเบอร์ มาจาก mem(morize) + (num)ber, แด็นซ์กระจาย แด็นซ์ มาจาก dance + กระจาย

๔. ใช้เสียงแลดงความรู้สึกเพื่อสื่อความหมายของคำ เช่น จี๊ดใจ, วีดวิว, อีม, อีบ, บี๊ลล๊อีม, วีด

๕. สร้างคำขึ้นใหม่โดยใช้คำภาษาต่างประเทศมาประสมกัน เช่น อินเทรีนต์ มาจาก in + trend, ไกอินเตอร์ มาจาก go + international

ลักษณะการสร้างคำที่เปลี่ยนแปลงตามกระแสโลกวิวัฒนา

การสร้างคำใหม่ในปัจจุบันมีแนวโน้มที่จะรับคำภาษาต่างประเทศเข้ามาใช้มากขึ้น มีทั้งรับมาหมดทั้งเสียงและความหมายโดยการทับศัพท์ และรับโดยตัดคำมาบ้าง ตัดคำแล้วมาประสมกับคำไทยบ้าง รวมทั้งใช้คำภาษาต่างประเทศเหล่านั้นมาประสมกันก็มีความพยายามที่จะสร้างคำโดยใช้ภาษาบาลีล้านลักษณ์ น้อยลง อาจจะเนื่องมาจากความยุ่งยากในการสร้างคำรวมทั้งถ้าจะหาผู้ที่มีความเชี่ยวชาญภาษาบาลีล้านลักษณ์

นับวันมีแต่จะน้อยลง อีกทั้งเรื่องของความต้องการของผู้ใช้มีแต่จะมากขึ้นตามการสื่อสารไร้พรมแดนหรือยุคโลกาภิวัตน์ของโลกปัจจุบัน หากการสร้างคำไทยขึ้นมาใช้แทนแต่ละคำจะต้องใช้เวลาหากกิจไม่มีทางที่จะทันต่อความต้องการของผู้ใช้ แต่เดิมมีความพยายามที่จะใช้ศัพท์บัญญัติแทนคำทับศัพท์ภาษาต่างประเทศในการเขียนงานทางวิชาการหรือในงานเขียนที่เป็นทางการมาถึงปัจจุบันอาจจะต้องยอมรับให้มีการใช้คำทับศัพท์ที่ไม่มีศัพท์บัญญัติภาษาไทยให้เป็นคำที่สามารถใช้ในงานเขียนวิชาการหรืองานเขียนที่เป็นทางการได้ ดังนั้นคำใหม่ที่กลุ่มวัยรุ่นรับเข้ามาใช้ตามการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีและการสื่อสารโดยการทับศัพท์จึงอาจจะไม่จำกัดวงอยู่แค่เพียงเป็นคำลั่นเหล็กที่ใช้เฉพาะกลุ่มอีกต่อไป

หนังสืออ้างอิง:

นิตยา กาญจนะวรรณ, **ปัญหาการใช้ภาษาไทย,** (กรุงเทพฯ: คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง, ๒๕๔๗), หน้า ๑๗๗-๑๗๘.

มงคล เดชนครินทร์, “ข้อสังเกตบางประการเกี่ยวกับหลักการบัญญัติศัพท์” วารสารราชบัณฑิตยสถาน ปีที่ ๕๐ ฉบับที่ ๑ ม.ค. - มี.ค. ๒๕๔๘, หน้า ๖-๙.
ราชบัณฑิตยสถาน, พจนานุกรมคำใหม่ เล่ม ๑ ฉบับราชบัณฑิตยสถาน, (กรุงเทพฯ: บริษัท สำนักพิมพ์แม็ก จำกัด, ๒๕๕๐).

ราชบัณฑิตยสถาน, **รู้ รัก ภาษาไทย** เล่ม ๑ ฉบับราชบัณฑิตยสถาน, (กำลังดำเนินการจัดพิมพ์).

วิไลวรรณ ชนิษฐานันทน์, **ภาษาศาสตร์เชิงประวัติ: วิวัฒนาการภาษาไทยและภาษาอังกฤษ,** (กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๒๖), หน้า ๑๗๙-๑๗๖.

อนุมานราชอน, พระยา, “เรื่องบัญญัติศัพท์ (เขียนอย่างปากภาษาไป)”, วารสารราชบัณฑิตยสถาน ปีที่ ๕๗ ฉบับที่ ๗ ก.ค. - ก.ย. ๒๕๔๕, หน้า ๕๐๕-๕๑๑.

